

Gospod Robert Smrdelj
Združenje občin
Dunjaska 156
1000 Ljubljana

Številka: 0070-32/2023-2711-79
Datum: 14. 02. 2024

Zadeva: Odgovor na predlog dopolnitev Akcijskega načrta za izvajanje Resolucije o Nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025 za obdobje 2023-2025

Zveza: vaš dopis št. 007-2/2024 z dne 10. 1. 2024

Zahvaljujemo se vam za poslane pripombe k predlogu Akcijskega načrta za izvajanje Resolucije o Nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025 za obdobje 2023-2025 (Ur. l. št. 58/15). Veseli smo, da se zanimate za to področje. Vaša mnenja in povratne informacije so vedno dobrodošle in cenjene.

Iskrena hvala za vprašanja, ki se nanašata na cilj »6.2.2. Telesna aktivnost odraslih, Povečati delež telesno dejavnih odraslih,« na ukrep »Boljša povezanost dejavnosti v zdravstvenem sistemu s programi športnih organizacij in društev ter lokalne skupnosti pri spodbujanju telesne dejavnosti med aktivno populacijo,« ter aktivnost »CKZ sodelujejo z lokalnimi športnimi društvi in informirajo svoje paciente o možnostih vključevanja v lokalna športna društva.« Naj podrobneje pojasnimo namen te aktivnosti in vire financiranja.

V zdravstvenem sistemu uvajamo vrsto sistemskih ukrepov za izboljšanje življenjskega sloga prebivalstva, tudi prehranjevalnih in gibalnih navad. Ključni so preventivni programi, s katerimi dosegamo zmanjševanje dejavnikov tveganja za kronične bolezni, kot sta programa Skupaj za zdravje, namenjen odraslim, in program ZDAJ, namenjen otrokom. Oba se izvajata v centrih za krepitev zdravja, koordinira pa jih Nacionalni inštitut za javno zdravje. Tam kjer centri za krepitev zdravja še niso ustanovljeni, se programa v manjšem obsegu izvajata v zdravstveno-vzgojnih centrih. Pri programu ZDAJ je ena od pomembnih intervencij družinska obravnava za zdrav življenjski slog, ki zajame preko 95% vseh otrok (izvaja se ob preventivnih pregledih v 3. in 6. razredu osnovne šole). Programa sta za prebivalce v celoti brezplačna, saj stroške programa krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja. Namenjena sta prvenstveno najbolj ranljivim posameznikom.

Na skupinskih delavnicah in individualnih svetovanjih se lahko udeleženci teh programov gibalno opolnomočijo in pridobijo veščine in znanja, s katerimi lahko v nadaljevanju sami skrbijo za redno telesno dejavnost. Naučijo se tudi zdravega prehranjevanja, zdrave priprave jedi in smotrnega nakupovanja. Delo centrov za krepitev zdravja temelji na skupnostnem pristopu, ki želi združevati deležnike iz zdravstva in drugih dejavnosti (sociala, šolstvo, šport, nevladni sektor ...) v posameznih lokalnih skupnostih. Centri za krepitev zdravja so lahko pomemben vezni člen za nadaljnje usmerjanje udeležencev v druge programe, ki se izvajajo v lokalnem okolju (npr. v športna in kulturno-plesna društva, pohodna, planinska in kolesarska društva, aktive kmečkih žena ipd.) in obratno. Ker najbolj ranljivi posamezniki večkrat ne koristijo storitev, ki so na voljo, si želimo, da bi jih različni deležniki v lokalnih skupnostih obveščali o možnostih vključitve oz. da bi da bi šlo za večstransko napotovanje v programe v skupnem sodelovanju vseh, ki s temi osebami prihajajo v stik.

Prizadevamo si za tesnejše sodelovanje centrov za krepitev zdravja z lokalnimi skupnostmi pri nujenju podpore otrokom in odraslim, ki so obravnavni v enem izmed programov za spremembe življenjskega sloga oziroma obravnave čezmerne hranjenosti ali debelosti. Poleg centrov za krepitev zdravja so to še tabori za spremembo življenjskega sloga čezmerno težkih otrok na Debelem rtiču ali v bolnišnici Šentvid pri Stični. Udeleženci programov potrebujejo po zaključku programa podporo v lokalnem okolju za dolgoročno vzdrževanje telesne teže in zdravega življenjskega sloga. V naslednjem akcijskem načrtu bomo zato dali poseben poudarek prepoznavanju in odpravljanju ovir za boljše sodelovanje deležnikov v lokalni skupnosti. Vzpostavitev dobrega sodelovanja je ključna za izboljšanje dostopnosti storitev, še posebej za najbolj ranljive posameznike. Verjamemo, da je tudi v interesu lokalnih skupnosti, da omogočijo aktivno vključitev najbolj ranljivih v različne oblike dejavnosti, ki so na voljo. Vaše sodelovanje pri izvajanju te aktivnosti bo zato pomembno.

V zvezi z vašimi vprašanji glede zagotavljanja sredstev za posamezne ukrepe, vam sporočamo, da so viri sredstev navedeni v tabelah akcijskega načrta pod posameznimi aktivnostmi. Sredstva za izvajanje posameznih ciljev se zagotavljajo tudi iz proračunskih sredstev pristojnih ministrstev, iz projektnih sredstev (EU), kot navedeno v tablah in legendi na koncu Akcijskega načrta. Za podrobnosti se lahko obrnete na pristojne resorje.

Sredstva za programa ZDAJ in Skupaj za zdravje so sistemsko zagotovljena. Sredstva za delovanje različnih akterjev v lokalnih skupnostih se že zagotavljajo iz drugih virov (npr. za športna društva iz lokalnih in državnih proračunov preko Nacionalnega programa športa, projektnih sredstev Evropske unije, preko Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti itd.). Pod točko 6. 2. 2. so navedene tiste aktivnosti, ki omogočajo boljšo organiziranost, boljše sodelovanje in iskanje sinergij med že obstoječimi programi oz. institucijami (zdravstvo, sociala, šport, kultura ipd.).

Z vašimi predlogi k točki 6. 1., 7. 1. in 7. 2. smo seznanili Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. Predlogi ukrepov presegajo podlage Nacionalnega programa o prehrani in telesni dejavnosti in se nanašajo na politike tega resorja. V okviru akcijskega načrta lahko upoštevamo tiste aktivnosti, ki se nanašajo na ukrepe, ki so določeni v Resoluciji o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 in s katerimi se strinjajo ministrstva, pristojna za njihovo izvedbo.

Če imate kakršnakoli vprašanja ali dodatne pripombe oz. predloge, vas vljudno vabimo, da se sestanemo.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Mag. Janja Križman
Miklavčič
Sekretar

Vesna Marinko
Generalni direktor

Vročiti: g. Robert Smrdelj, predsednik, po e-pošti: info@zdruzenjeobcin.si